

UPRZYW. WIADOM.

z CUDZYCH

KRAIOW.

A N N O

1731.

z Włoch.

z Rzymu d. 17. Mart. W przeszłą Niedzielę S. Collegiū bez prezencji Oycā S. odprawilo w Kwirynalc Nabożeń-
stwo; wieczorem zaś stanął tu kurjer z
Lisbony, który oddawszy list Kárdyna-
łowi *del Giudici* y odebrawszy od Kárdy-
nała *Banchieri* Sekretarzā *Statūs*, respons,
zaráz przez *Sewilię* do Dworu swego po-
wrocił. We wtorek Kárdynał *Bentivo-*
glia długą, respektiem interesu Pármiń-
skiego, u Oycā S. miał audyencyą, przy
której, *Beatissimo* *reulit*, że między Ce-
larzem IMcią, a Pryncypałem jego za-
szła kombinacyā y że z strony Domu
Austryackiego na trānsport *Don Carlos*
do Włoch, pozwolono. IMć X. *Passionei*
tegoż dnia w chárakterze Nuncyusza do
Wiedniā wyjechał, a Podskarbi W. 80.
Osob dla różnych występów na gálerách
będących, *in gratiam* elewacyi Oycā S.
na Stolicę Apostolską, uwolnił. Zāwczorā
ráno po zgromádeniu S. Collegij,
KLEMENS XII. w ássystencyi Prála-
tow, Szláchty Rzymskiej konno iādący
y Gwárdyi Szwáycarskiej, kázal się wick-

tyce do Kościoła S. Iāna Látéránskiego
zanieść y wstąpiwszy na micysce, Schody
święte nāzwane, *Venerabile*, które w
Káplicy na tychże schodách, dla dostā-
pienia zupełnego, aż do Wielkicy-nocy
Odpustu, wszystkim tāmże nábożeństwu
odprawuiącym było wystāwione, *adora-*
bat. Potym Kárdynał *Ottoboni* Archi-
Presbyter teyże Katedry w ássystencyi
całey Kápituły *facundissimō ore* przywi-
tał Oycā S. po czym *Beatissimus* wtęczył
parādzić do Kwirynálu powrocił.

z Portugallii.

z Lisbony d. 3. Mart. Ostatni wicher
y inundacyā morská niezliczone po cá-
łym Krolestwie poczyniły szkody, ile
kiedy fale morskie ták się w górę wzbi-
iały, że przez mury Cytádelow S. Inli-
ānny y S. Kátarzyny, na págorkách leżą-
cych przesuwāły, dla czego obywātele
przed wodą uchodzić musieli. Tá wo-
dā, na pięć mil rozlewājącą się, wiele wsi
funditus zruynowāłā; wicher zaś przez
tydzień trwājący, nie tylko różne flupy,
wiecez y kámenice powywraćał, ale też
drzewo cytrynowe y oliwne *radicibus* po-
wyniszczał.

z Hi-

z Hiszpanii.

z Sewilij d. 16. Mart. Xiążę IMé Asturij zupełnie z katarowey afekcyi wyśledzszy, wczoraj u Dworu *comparuit*, gdzie wszyscy *Grandes* y Ministrowie tak nasi iako y cudzoziemscy Królestwu IchMém kongratulacye, z okazji Anniverfaryzmu urodzenia Don Filippa w roku rz. będącego, oddali, a IMé X. Don Gáspar de Molina Biskup de Havana iak prędko tu stanął, tak go zaraz Krol IMé Biskupem de *Barcelona* nominował. Co daley tym większa jest nadzieicia o przyszley kombinacyi z Cesarzem IMcią a Dworem naszym, niektorzy zápcwne udawiają, że już aktualnie ten interes jest uspokoiiony: iakoż onegdaj IMé P. Gráf de *Röhtenburg* Posel Francuzki, przy ochoćie, na którą wszystkich *Grandes* y Ministrow był záprosił, zaczął zpełniać zá szczęśliwe sukcesia státécznego dotrzymánia czyli kontynuacyi zawartey między Cesarzem IMcią y Dworem naszym álliancyi: która to kombinacya y przywrócená hármónia tych dwóch Dworow, nie wypowiedziáną u wszystkich czyni radość y ukontentowanie. Armatura także morská y wszelkie *preparatoria* wojenne, które do tych czas záchodziły, cále ustály y o śadnym mäszerunku nie Rychać oprócz kilku kommenderowanych Regimentow, które do Gibráltaru máją bydź wysłane. Respektem towárow Angelckich y Hollenderskich, z *Vera-Cruz* przywiezionych zádney nie masz pewności, iczeli wydane będą albo nie? zkąd się iczszce ná rupturę iaką między Dworem naszym y Angelczykami zánieść może, ile kiedy Pán nasz satysfakcyi, respektem *expensow* wojennych, w przeszlym roku uczynionych, od Angelczykow y Hollendrow *pretenduje*, oni zaś, lubo *contingent*, po-

dlug Tráktatu Sewilijckiego umowione, ná morzu nie stáwili, tego wcale nie *apprehenduią*, szczególnia o wydanie towárow *instant*. Ze zaś IchMé *Keen* y *von der Meer* Angelcki y Hollenderski Posłowie do tych czas ná wszystkich bywáią konferencyách, więc iczszce jest nádzieia, że się ten interes spokojnie zákończyć może.

z Francyi.

z Wersalu d. 28. Mart. Przeszly tydzień Królestwo IchMé z wielką obchodźli dęwoczyą, a przez same Święta Wielkonocne nábozeństwo w Káplicy Zámkowej *in assistentia* wszystkich Xiążąt z kolligowanych odprawowali. *Dauphina* IMci w 19. Miesiácu będącego, die 23. *praes.* od máмки oddácono, który z ukontentowaniem wszystkich w czestwym zostaie zdrowiu. IMci P. *Vllin*, przez kilka lat interessa Krolá IMci nászego przy dworze Hiszpáńskim obserwuiącego, zá przybyciem iego roczną pensyá trzech tysięcy *liarow* *regálizowáno*. Záwczoraj fontany y wody kunsztowne, *in praesentia* IMci P. Báróna de *Sebested* Posla Duńkiego, tu dla nábości zdrowia mážonki iego do tych czas báwiącego, otworzone y *spuszczone* były, którym się tenże Minister z wielkim przypátrował ukontentowanié. Dworzanie iego z Bagażem już przed kilká dniami rzeká *Seine* do *Rouen* popłynęli, a ztamąd dalszą drogę morzem do *Kopenbagi* *prosequi* máją. Posel zaś z IcyMciá ná záiturz z Páryzá do Dworu swego powrócić zámyślá. Powiáda, że ná mieysce iego inszy Minister tu przybędzie, który icdnák przedzy niewiedzie, aż się ákt Koronacyi Krolá IMci odprawi. Krol IMé iczszce dzie do *Rambouillet* *excursurus*, zkąd w przyszłą sobotę *speratur redux*. Ostatni kuryer z Wiedniá *retulit*, że już Tráktat

między Cesarzem IMcią y Krolem Hiszpańskim zafęcił, y Interes *Don Carlos* ze wszystkim uspokojony; punkta tegoż Traktatu wkrótce mają promulgari.

z Anglii.

z Londynu d. 30. Mart. W tym tygodniu przez kuryerą tę żałosną mamy relacyą, że Grąfówna *de Hanau*, Dorota Fryderyka Xżna z Domu *Brandenburg-Anspach* a Siostra rodzona Krolowy Icy Mci z tym się pożegnała światem, więc zaraz *infunclii*, aby cały dwor na przysłał Niedziela w żałobie *compareat*. Zawczoray oboie Krolestwo w asystencyi wielu Kawalerow y Dam do *Hamptoncourt*, dla obaczenia tamiecznego stada, w którym się bardzo piękne znajdowały konie, wyiechali, ztąd się do *Richmond* udali a tam obiadowawszy y kilka godzin zabawiwszy, do *S. James* powrocili. Krol IMc rezolwowal się die 4. Maj, z całym Dworem do *Richmond* dla przyjemney acryi a zamtad do *Hamptoncourt* na czas iaki wyiechac, iakoż na tym ostatnim miejscu około wystawienia domostwa y stajni dla Gwardyi konney codziennie robią. Przed kilka dniami Ich Mc *Webster* y *Dewail* Sędziowie prowincyalni, na gospodzie, gdzie kawę dawali, z sobą poiedynkowali, w ktorey akcyi ostatniego dwa razy smiertelnie pchnięto, drugi się zaś ucieczką salwowal. Wczoray stanal tu okręt z *Tripolis di Soria*, z relacyą, że się tam w przeszłym Miesiacu Pdzieniku rebellya wszczęła, którą ze tu, dla szeszuplosci miejsca nie podobna referowac, więc się w Polskich Gazettach, za miast Historii kładzie. To Miasto *Tripolis*, aby z drugim *Tripolis* w Afryce leżącym (o którym *sub N. XXXVI.* w § z Anglii *anterius*) pomieszczone y rozumiane nie było, nazywa się *di Soria* y ma Cesarz Turcki w Azji 6. znacznych Pro-

wincyi, z ktorych 3. na tey stronie rzeki *Euphrates* iako to *Natolia*, *Soria*, *Arabia* y na tam tey stronie rzeki także 3. to jest *Georgia*, *Turcomannia* y *Diabeker* leży. Ta Prowincya za dawnych czasow nazywała się stara Syryą, ma wielki żyta, pszenicy, ieczmienia, oliwy, figow, cytryn, pomeranczy y inne go korzenia dostatek, a byloby to wszystko ieszcze w większey abundacyi, gdyby obywatele do roboty zwyczajni y sposobni byli. Syrya niegdy na trzy Prowincye dzielono, iako to *in Syriam specialiter sic distam*, *Phoeniciam* & *Palistinam* albo Ziemie obiecana *alias Kanaan*. Zrzuciwszy zaś z siebie iarmzo Perskie y Greckie, ta Prowincya w Krolestwo się obrociła y przez lat 247. od dwudziestu y siedmiu Krolow, z ktorych pierwszy *Seleucus*, a ostatni *Triganes* byli, *regebatur*. Przed czasy Cesarzowie Greczy na 200. lat w niej panowali, a po nich Saraceni. Pod czas *Gottfreda de Bouillon* także Chrześciance onę pod swoią mieli władzą, a Suftanowie z Egiptu czasem też sobie *Dominium* oncy przywlaszczali. Aż tandem w roku 1516. Suftan *Selim* z wielkim bardzo woyskiem tam wszedłszy, pod swoią moc podbił, iakoż do tych czas w ręku Turckich zostac. Terazniejszy czasyow ta Prowincya przez trzech *Begierbejow* iako się tam nazywala, albo *Baszow gubernatur* z ktorych jeden w *Aleppo* przedtym *Syria in specie*, drugi w *Tripolis*, *quondam Phoenicia* a trzeci w *Damasco*, niegdy *Palastina* nazwanych, rezydnie.

z Dánii.

z Kopenhagi d. 30. Mart. W tym tygodniu, wyszedł Krolewski Ordynans, zeby wszyscy Deputaci obojga Krolestw y przyległych Prowincyi, pro d. 6. M. do Stolicy naszey przybyli, y dalszego

respektem przyszłej Koronacy, oczekiwali rozkazu. IchMów Deputowanych z Miasta Hąmburku  awczor y *ad Consilium intimum*  aprowadzonych, nie wiedziec, i aka  asz ia rezolucy . Krol IM  przed kilk  dniami do W rsztatu, gdzie Okr ty buduj , sam si  przeszed , dla ob aczenia czterech okr t w nowych, wszelkimi do wyis cia potrzebami *recen-ter* op trzonych, tudziez dla zlustrowania przygotowanych m terya ow do innych Okr t w, zk d si  do C k uzu uda  y t m  armaty, kt re na Okr ty wt czane byd  maj , wymieni . IM  P. Gr  f de Ranc u *Achenberg*, odebr wszy od Krol  IM i *Credentiales*, zaraz po akcie Koronacy do Dworu Angielskiego w C arakterze Poselskim, *excursus*.

z Szwecyi.

z Sztokholmu d. 16. Mart. Krol IM  przy ter żniefzych Konjunktur ch codziennie z Ministrami swemi byw  na R dzie. Sejm  as generalny z wielk  wszystkich tu przytomnych IchM w pilno ci  *continuatur*, na kt rym do tych czas  oko o interes w P  stw n szych, tudziez formowania St tutu y regulowania pod tk w nieust nnie pracui . IM  P. Gr  f de *Castella* Posel Francuzki w wielkiej u Dworu y u wszystkich IchM w ie t stymie, powi adaj ,  e Dwor Francuzki nigdy w t k  ci  , i ak ter z, z Dworem n szym nie wkr ca  lig . IM i P. Administrat r  prowint w Krolewskich, de *Lagerspar* n zwanego   przed kilk  cz asami pod str z wzie ego, ter z do wi zienia  aprowadzono, ile kiedy Insygnator *Fisci* ro ne *gravamina* przeciwko niemu powyn ydowa . Ze  as wszystkie m i erno ci y ruchomo ci iego do publicznej pod no wendycyi, wi c wnosz ,  e si  t  spr wa nie pod ug my li iego  ako czy.

z Moskwy.

z Stolicy d. 13. Mart. C arow  IeyM  przy cz erstwym zdrowiu b d c, cz  ste z Ministrami swemi odpr wuje konferencye y stara si  wszelkimi  il ami o Dobro-Pospolite P  stw swoich, i ako  przed kilk  dniami R d  wojenn  z 4. Feld-M r sz tk w, dw ch Gener  w Artylleryi y 12. innych Gener  w z ozon , postanowi . Z tych k  dy Feld-M r sz tek pod Komend  swoj  miec b dzie na 40. Ty . wojsk , kt rym pewne Provincye na konsystency  *assignari* maj . IM  P. Gener  l *Minich* od C arowy Iey M i 40. Ty : rublow z summy, do K n tu *Ladoga* de tynowaney, pozost tych, na odie dzie iego do Petersburgu, ie t reg lizow ny. Minister X i  de *Braun-sweig-Blankenburg*, zeszlego Krolewic  Alexego Petrowicz  Te ci , wcz r y zt d do Dworu swego, powroci .

z Niemiec.

z Wiedni  d. 7. April. O t ni kuryer z *Wolfenbytel* donosi ,  e si  X c tameczny, Striy C sarzowy IeyM i die 23. *elapsi* w drog  wieczno ci wybra , dl czego Dwor ca y wprzesz  Niedziele wzi    lob . Wcz r y przyby  tu od Posta Tureckiego, w drodze ku Stolicy n szey b d cego, umy lny, kt rego  araz do X i  IM i Eugeniusz   aprowadzono.

z Brez n  d. 10. April. Krol JM  P. N. M. przeszlego tygodnia z *Moritzburgu* tu  awit wszy, z Pokoju dla niepogody y przykrej  eryi nie wychodzi , i dn k przy ter żniefzych koniunktur ch codziennie z Ministrami swemi miewa konferencye. Krolewic IM   as nieco sobie czasu od publicznych interes w pozwal j c, zwy si si  szcz wanie   i cy y strzelaniem b z nt w dywertow c.